

Bella Venezia: gondel op het Canal Grande

Venetië – veelgestelde vragen

Waar moet ik als eerste naartoe?

Het indrukwekkende hart van de stad – en een vast onderdeel van zelfs de kortste stadsbezigting – is het door prachtige gebouwen omgeven **San Marcoplein**, alias *La Piazza*. Het is een hartverwarmend genoeg in deze ‘mooiste salon ter wereld’ heen en weer te flaneren en onder de bogengalerijen rond het plein te wandelen. Hebt u iets meer tijd, maak dan beslist ook een rondgang door de San Marco en het Dogepaleis.

Wat als ik weinig tijd heb?

Een absolute must is de vaart met de vaporetto over het Canal Grande – met lijn 1 of 2 tussen de met een gouden bol gekroonde Dogana da Mar en het treinstation of de parkeergarage aan de Piazzale Roma. Langs de slingerende waterweg trekt een veelvoud aan schitterende paleis- en kerkfaçades aan uw oog voorbij. Halverwege, en niet over het hoofd te zien, ligt de wereldbe-

roemde Rialtobrug. Voor wie twee tot drie uurtjes ter beschikking heeft om rond te wandelen is dit een goed vertrekpunt. Vanaf de brug loopt u over de Campo San Polo naar de kerk I Frari en daarna over de heerlijk volkse Campo Santa Margherita naar de aan het water gelegen Zattere. Daarlangs gaat u in

Een eerste kennismaking

Titiaan en co – hoogtepunten uit de Venetiaanse schilderkunst

Triomf van de deugd over het kwaad van Veronese, detail

De stad alleen al met haar unieke ligging is een groot kunstwerk dat jaar in jaar uit miljoenen toeristen betovert. Maar daarbinnen zijn er haast ontelbare kerken en musea, paleizen en privéwoningen waar u wereldberoemde schilderijen, fresco's en mozaïeken in hun originele setting kunt bewonderen.

De wieg van de Venetiaanse beeldende kunst staat ver weg in het oosten. Als meest westelijke steunpunt van het Byzantijnse Rijk is de lagunestad er eeuwenlang aan gewend haar cultuur overwegend van de Bosporus of uit de Levant te importeren. Haar kooplieden en strijders brengen van hun handelsreizen en veldtochten grote hoeveelheden zuilen en beelden uit de oudheid, iconen emaille- en goudsmeedkunst mee. Tegelijkertijd zijn veel Byzantijnse

kunstenaars – goudsmeden, schilders, architecten en vooral mozaïekkunstenaars – werkzaam in Venetië. Hun belangrijkste nalatenschap is de qua architectuur overwegend oosterse San Marco met zijn schitterende mozaïeken (zie blz. 134).

De Byzantijnse erfenis

Na de verovering van Constantinopel (1204) wordt de Byzantijnse invloed nog groter; de *Maniera Greca* (Griekse Manier) blijft vooral in de schilderkunst bepalend. Terwijl Giotto (1266-1337) in het nabijgelegen Padua zijn revolutionaire fresco's al met bewegelijke, menselijke heiligen bevolkt, tonen de altaarstukken van bijvoorbeeld een Paolo en Lorenzo Veneziano (mid-14e eeuw) nog stijve, in nissen ge-

Op ontdekkingsreis

Gouden plaatjesboek – de mozaïeken in de San Marco

Ze bezorgen gegarandeerd iedere bezoeker kramp in de nek: de schitterende mozaïeken die in de loop van achthonderd jaar tegen de wanden, bogen en koepels van de San Marco **2** zijn aangebracht. Op een oppervlak van ruim 8000 m² vertellen ze verhalen uit de Bijbel en uit het leven van Jezus en van diverse heiligen.

Beginpunt en duur: rechts in de voorhal; u moet er minstens anderhalf uur voor inplannen.

Praktisch: zie voor openingstijden van de San Marco het infokader op blz. 128. Ligging: zie de plattegrond op blz. 131.

Tip: het pastoraal bureau van het bisdom Venetië biedt in samenwerking met de Procuratoria di San Marco uitstekende gratis rondleidingen langs de mozaïeken aan; onder meer ook in het Engels en Duits, duur: circa anderhalf uur. Zie voor meer informatie www.veneziaupt.org of bel tel. 041 241 38 17 (ma.-vr. 10-12.30 uur).

Pas op: nekkrap! Die waarschuwing is bij een dergelijk wereldwonder niet misplaatst. Het gaat per slot van rekening bij deze oorspronkelijk 13e-eeuwse, maar sindsdien veelvuldig en grootscheeps gerestaureerde mozaïekcyclus om de grootste in zijn soort in Europa. De functie van dit bij elkaar

IN EEN OOGOPSLAG

San Polo en Santa Croce

Hoogtepunten

Santa Maria Gloriosa dei Frari: de kolossale kerk van de franciscanen is een gotisch juweel vol schitterende kunstwerken – eerst en vooral Titiaans *Tenhemelopneming van Maria* boven het hoofdaltaar. Zie blz. 223.

Scuola Grande di San Rocco: het broederschapsgebouw vlak achter I Frari geldt door de wereldberoemde schilderijencyclus van Tintoretto als een van de allermooiste binnenruimten van Italië. Zie blz. 228.

Op ontdekkingsreis

Op zoek naar de cucina veneziana: deze culinaire tour voert u van de groente- en fruitmarkt naar de beroemde vismarkt en daarna naar de beste historische *bacari* in de Rialto-wijk. Zie blz. 220.

Ca' Pesaro: de heropende Galleria Internazionale d'Arte Moderna biedt een fascinerende doorsnede van de kunst van de 19e en 20e eeuw. Zie blz. 234.